

Warszawa, dnia 18 marca 2016 r.

Poz. 364

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 4 marca 2016 r.

**w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia, urządzenia
i obiekty podmiotów leczniczych będących jednostkami budżetowymi i jednostkami wojskowymi,
dla których podmiotem tworzącym jest Minister Obrony Narodowej**

Na podstawie art. 22 ust. 4a pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 618, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) gabinet zabiegowy – pomieszczenie służące do wykonywania zabiegów diagnostycznych lub terapeutycznych z naruszeniem ciągłości tkanek, w tym świadczeń stomatologicznych;
- 2) izolatka lub izolator – pomieszczenie przeznaczone do odosobnienia pacjenta lub grupy pacjentów chorych na chorobę zakaźną albo osoby lub grupy osób podejrzanych o chorobę zakaźną w celu uniemożliwienia przeniesienia biologicznego czynnika chorobotwórczego na inne osoby;
- 3) obiekty polowej służby zdrowia – sprzęt będący w wyposażeniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności urządzenia medyczne stanowiące rozwinięte elementy wojskowej służby zdrowia, namioty, pojazdy, statki powietrzne, okręty, kontenery, oznakowane miejsca, rozwijany w celu realizacji zabezpieczenia medycznego wojsk;
- 4) polowa służba zdrowia – wyodrębnioną funkcjonalnie strukturę wojskowej służby zdrowia funkcjonującą samodzielnie lub w ramach jednostki wojskowej;
- 5) pomieszczenie sanitarnohigieniczne – pomieszczenie wyposażone co najmniej w miskę ustępową, umywalkę, dozownik z mydłem w płynie, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na zużyte ręczniki;
- 6) pomieszczenie porządkowe – pomieszczenie służące do przechowywania sprzętu stosowanego do utrzymywania czystości, środków czystości oraz preparatów myjąco-dezynfekcyjnych, a także do przygotowywania roztworów roboczych oraz mycia i dezynfekcji sprzętu stosowanego do utrzymywania czystości, wyposażone w zlew z baterią i dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym;
- 7) zabezpieczenie medyczne – działanie obejmujące planowanie medyczne oraz zapewnienie odpowiednich służb i świadczeń ochrony zdrowia niezbędnych do zachowania zdrowia wojsk, osiąganego poprzez zapobieganie chorobom i urazom, ewakuacje, natychmiastowe leczenie i zdrowienie, umożliwiające powrót do służby.

§ 2. 1. Ambulatorium oraz ambulatorium z izbą chorych mogą być zlokalizowane w samodzielnym budynku lub ze spole budynków o innym przeznaczeniu, znajdujących się na terenie jednostki wojskowej.

2. Zespoły pomieszczeń stanowiących ambulatorium oraz ambulatorium z izbą chorych z wyjątkiem pomieszczeń administracyjnych i socjalnych nie mogą być przechodnie.

3. Dopuszcza się lokalizowanie pomieszczeń gospodarczych, technicznych, zaopatrzenia medycznego oraz socjalnych poniżej poziomu terenu otaczającego budynek.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 788, 905, 1640, 1697, 1844, 1887, 1918 i 1991.

§ 3. Kształt i powierzchnia pomieszczeń ambulatorium oraz ambulatorium z izbą chorych umożliwiają prawidłowe rozmieszczenie, zainstalowanie i użytkowanie urządzeń, aparatury i sprzętów stanowiących niezbędne funkcjonalne wyposażenie ambulatorium oraz ambulatorium z izbą chorych.

§ 4. 1. W ambulatorium z izbą chorych sala izby chorych jest wyposażona w umywalkę z ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem w płynie oraz sprzęt umożliwiający higieniczne osuszanie rąk i pojemnik na zużyte ręczniki.

2. Szerokość sali w izbie chorych umożliwia wyprowadzenie każdego łóżka.

3. Łóżka w sali izby chorych są dostępne przynajmniej z dwóch stron, w tym jednej strony dłuższej.

4. Odstęp między łózkami w sali izby chorych umożliwia swobodny dostęp do pacjentów.

§ 5. 1. Izolatka lub izolator w ambulatorium z izbą chorych składa się z:

- 1) pomieszczenia pobytu pacjenta;
- 2) pomieszczenia sanitarnohigienicznego, dostępnego z pomieszczenia pobytu pacjenta, wyposażonego w:
 - a) umywalkę z baterią i dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym uruchamiane bez kontaktu z dłonią, a także pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na zużyte ręczniki,
 - b) natrysk,
 - c) urządzenie do dekontaminacji oraz do utylizacji wkładów jednorazowych, wraz z zawartością – w przypadku stosowania basenów i kaczek jednorazowych;
- 3) śluzę umywalkowo-fartuchowej, umiejscowionej pomiędzy pomieszczeniem pobytu pacjenta a ogólną drogą komunikacyjną, wyposażonej w:
 - a) umywalkę z baterią uruchamianą bez kontaktu z dłonią,
 - b) dozownik z mydłem w płynie,
 - c) dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym uruchamiany bez kontaktu z dłonią,
 - d) pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na zużyte ręczniki,
 - e) zamykany pojemnik na brudną bieliznę,
 - f) miejsce na ubrania z rozdzieleniem miejsca na ubrania czyste i miejsca na ubrania brudne.

2. Przepisu ust. 1 pkt 2 lit. c nie stosuje się w przypadku przeprowadzania dekontaminacji w urządzeniu znajdującym się w innym pomieszczeniu zlokalizowanym na terenie izby chorych, pod warunkiem transportowania wkładów jednorazowych przeznaczonych do dekontaminacji w szczelnie zamkniętych pojemnikach.

3. Izolatkę lub izolator wyposaża się w wentylację wymuszoną działającą na zasadzie podciśnienia w taki sposób, aby ciśnienie w izolacie lub izolatorze było niższe niż w śluzie umywalkowo-fartuchowej i na ogólnej drodze komunikacyjnej.

§ 6. 1. Sprzęt wielokrotnego użytku użyty dla celów higienicznych podlega dezynfekcji.

2. Sprzęt jednorazowego użycia użyty dla celów higienicznych podlega utylizacji.

§ 7. 1. W ambulatorium oraz w ambulatorium z izbą chorych wydziela się pomieszczenie lub wydzielone miejsce:

- 1) do składowania bielizny czystej;
- 2) do składowania bielizny brudnej;
- 3) na odpady.

2. W pomieszczeniu, w którym znajdują się wydzielone miejsca do składowania bielizny brudnej lub miejsca na odpady, nie wydziela się miejsca do składowania bielizny czystej.

3. W ambulatorium oraz w ambulatorium z izbą chorych wydziela się co najmniej jedno pomieszczenie porządkowe lub miejsce do przechowywania środków czystości oraz preparatów myjąco-dezynfekujących.

§ 8. Pomieszczenia i urządzenia wymagające utrzymania aseptyki i wyposażenie tych pomieszczeń wykonuje się z materiałów nadających się do częstego i dokładnego mycia oraz dezynfekcji, bez pogorszenia lub utraty ich funkcji użytkowych.

§ 9. 1. W ambulatorium oraz w ambulatorium z izbą chorych podłogi pomieszczeń, a także połączenia ścian z podłogami wykonuje się z materiałów nadających się do częstego i dokładnego mycia oraz dezynfekcji, bez pogorszenia lub utraty ich funkcji użytkowych.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do pomieszczeń administracyjnych i socjalnych, pomieszczeń poradni i gabinetów, w których są wykonywane świadczenia z zakresu opieki psychologicznej i psychiatrycznej, oraz sal kinezyterapii.

§ 10. Sufity podwieszane stosowane w pomieszczeniach o podwyższonych wymaganiach higienicznych, w szczególności w izolatkach i gabinetach diagnostyczno-zabiegowych, wykonuje się w sposób zapewniający szczelność powierzchni, z materiałów nadających się do częstego i dokładnego mycia oraz dezynfekcji, bez pogorszenia lub utraty ich funkcji użytkowych.

§ 11. W pomieszczeniach, przez które odbywa się przewożenie pacjentów na łóżkach, wstawia się drzwi o szerokości umożliwiającej takie przewożenie.

§ 12. 1. Meble znajdujące się w pomieszczeniach są wykonane z materiałów nadających się do częstego i dokładnego mycia oraz dezynfekcji, bez pogorszenia lub utraty ich funkcji użytkowych.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do mebli znajdujących się w pomieszczeniach administracyjnych i socjalnych oraz mebli w pomieszczeniach poradni i gabinetów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia z zakresu opieki psychologicznej, psychiatrycznej i leczenia uzależnień.

§ 13. 1. W pomieszczeniach ambulatorium oraz ambulatorium z izbą chorych zapewnia się bezpośredni dostęp światła dziennego.

2. W przypadku nadmiernego nasświetlenia pomieszczeń ambulatorium oraz ambulatorium z izbą chorych instaluje się urządzenia przeciwsłoneczne.

§ 14. Szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia ambulatorium oraz ambulatorium z izbą chorych, są określone w załączniku do rozporządzenia.

§ 15. 1. Gabinet lekarza jednostki wojskowej jest wyposażony w:

- 1) umywalkę z dopływem ciepłej i zimnej wody;
- 2) biurko;
- 3) krzesła;
- 4) kozetkę lekarską;
- 5) szafkę na leki i podstawowy sprzęt medyczny do badania i udzielania pierwszej pomocy;
- 6) szafkę na ubrania;
- 7) kosze na odpady;
- 8) parawan;
- 9) oświetlenie zastępcze.

2. Gabinet lekarza jednostki wojskowej może być zlokalizowany w dowolnym budynku z zachowaniem funkcjonalnej odrębności.

§ 16. 1. Instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji podlegają okresowemu przeglądowi, czyszczeniu, dezynfekcji lub wymianie elementów zgodnie z zaleceniami producenta, nie rzadziej niż co 12 miesięcy.

2. Wykonanie czynności, o których mowa w ust. 1, podlega dokumentowaniu.

§ 17. Źródłami zaopatrzenia w wodę są sieć wodociągowa lub własne ujęcie wody, której przydatność do spożycia została określona przez właściwy terytorialnie wojskowy ośrodek medycyny prewencyjnej.

§ 18. 1. Przestrzeń ładunkowa środków transportu przeznaczonych do przewożenia żywności, bielizny, odpadów, brudnych narzędzi i sprzętu do dekontaminacji, z wyłączeniem opakowań po wykorzystanych przedmiotach jednorazowego użycia, jest przestrzenią zamkniętą, odpowiednio do rodzaju przewożenia ładunku.

2. Przestrzeń ładunkowa środków transportu przeznaczonych do przewożenia zwłok stanowi przestrzeń zamkniętą.

3. Przestrzeń ładunkowa środków transportu, o których mowa w ust. 1 i 2, są wykonane z materiałów nadających się do dokładnego mycia i dezynfekcji.

§ 19. W ambulatorium oraz w ambulatorium z izbą chorych, w których wykorzystuje się środki transportu wewnętrznego, zapewnia się co najmniej jedno pomieszczenie porządkowe umożliwiające mycie i dezynfekcję tych środków transportu.

§ 20. Podmiot leczniczy, który posiada środki transportu sanitarnego, zapewnia co najmniej jedno stanowisko umożliwiające ich mycie i dezynfekcję.

§ 21. 1. W obiektach polowej służby zdrowia miejsca służące do udzielenia świadczeń zdrowotnych urządzi się w namiotach, kontenerach lub pojazdach z zachowaniem struktury modułowej.

2. W obiektach polowej służby zdrowia dopuszcza się funkcjonowanie miejsca pełniącego funkcję zabiegową i niezabiegową, pod warunkiem zachowania rozdziału czasowego i spełnienia co najmniej wymagań określonych w § 10.

3. W sytuacjach szczególnych w obiektach polowej służby zdrowia do ewakuacji medycznej dopuszcza się wykorzystanie dostępnych wojskowych i cywilnych środków transportu.

§ 22. 1. Instalacje obiektów polowej służby zdrowia podlegają okresowemu przeglądowi i serwisowaniu zgodnie z przepisami prawa budowlanego i zaleceniami producentów.

2. Wykonanie czynności, o których mowa w ust. 1, podlega dokumentowaniu.

§ 23. W obiektach polowej służby zdrowia zapewnia się oświetlenie elektryczne.

§ 24. Obiekty polowej służby zdrowia są wyposażone w rezerwowe źródło zaopatrzenia w energię elektryczną. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w energię elektryczną jest agregat prądotwórczy z funkcją autostartu, zapewniający co najmniej 30% potrzeb mocy szczytowej, a także urządzenie zapewniające bezprzerwowe podtrzymanie zasilania.

§ 25. Prowadzenie działalności leczniczej w obiektach polowej służby zdrowia niespełniających wymagań, o których mowa w § 2 i § 3, wymaga zgody Ministra Obrony Narodowej.

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *A. Macierewicz*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia 4 marca 2016 r. (poz. 364)

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA, JAKIM POWINNY ODPOWIADAĆ POMIESZCZENIA I URZĄDZENIA AMBULATORIUM ORAZ AMBULATORIUM Z IZBĄ CHORYCH

1. W ambulatorium, w którym nie są wykonywane zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek, urządza się co najmniej jeden gabinet do przyjmowania pacjentów.

2. W ambulatorium, w którym są wykonywane zabiegi, urządza się gabinet zabiegowy mający:

- 1) co najmniej jedną umywalkę z dopływem ciepłej i zimnej wody;
- 2) dozownik z mydłem w płynie;
- 3) dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym;
- 4) pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na zużyte ręczniki;
- 5) zlew z baterią i z dopływem ciepłej i zimnej wody – w przypadku używania narzędzi i sprzętu wielokrotnego użycia.

3. Dopuszcza się funkcjonowanie wspólnego gabinetu pełniącego funkcję zabiegową i niezabiegową, pod warunkiem zachowania rozdziału czasowego i spełnienia co najmniej wymagań określonych w § 10 rozporządzenia.

4. W ambulatorium znajduje się co najmniej jedno pomieszczenie sanitarnohigieniczne.

5. W ambulatorium z izbą chorych wyodrębnia się pomieszczenia:

- 1) ambulatorium – przeznaczone do udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych;
- 2) izby chorych – przeznaczone do krótkotrwałej izolacji i leczenia w przypadkach niewymagających leczenia szpitalnego.

6. W ambulatorium z izbą chorych urządza się gabinet zabiegowy.

7. W ambulatorium z izbą chorych urządza się co najmniej jedno pomieszczenie sanitarnohigieniczne dla pacjentów izby chorych.

8. W ambulatorium z izbą chorych mogą być wyodrębnione izolatka lub izolator.

9. W przypadku prowadzenia sterylizacji w ambulatorium urządza się sterylizatornię.

10. Sterylizatornię lokalizuje się w oddzielnym pomieszczeniu lub wydzielonym do tego celu miejscu gabinetu diagnostyczno-zabiegowego, pod warunkiem zapewnienia rozdziału czasowego między wykonywaniem kolejnych etapów dekontaminacji wyrobów medycznych lub innych przedmiotów lub materiałów a udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

11. W przypadku gdy sterylizatornia stanowi wydzielone miejsce w gabinecie diagnostyczno-zabiegowym, jest ona zlokalizowana poza drogami komunikacji i w odległości zapewniającej swobodny dostęp do miejsca udzielania świadczeń zdrowotnych, w trakcie których może dojść do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich.

12. Sterylizatornia stanowi ciąg technologiczny obejmujący w kolejności:

- 1) odcinek (blat) materiałów skażonych, służący do wyładunku i przygotowania do mycia i dezynfekcji wstępnej lub zasadniczej;
- 2) odcinek maszynowego mycia lub ręcznego mycia i dezynfekcji obejmujący urządzenie myjąco-dezynfekcyjne lub zlew 2-komorowy;
- 3) odcinek (blat) materiałów czystych do przeglądania i pakietowania materiałów czystych przed sterylizacją;
- 4) sterylizator parowy lub niskotemperaturowy z wyłączeniem urządzenia na tlenek etylenu;
- 5) odcinek (blat) materiałów sterylnych;
- 6) stanowisko do higieny rąk zorganizowane poza blatem roboczym.

13. Rozwiązanie przestrzenne sterylizatorni zapewnia na każdym etapie technologicznym jednokierunkowy ruch materiałów od punktu przyjęcia materiału skażonego do punktu wydania materiału sterylnego.

14. Diatermie krótkofalowe i mikrofalowe instaluje się w oddzielnych pomieszczeniach lub boksach, z zachowaniem zaleceń zgodnych z aktualnymi wymaganiami Polskich Norm lub według zaleceń producenta.

15. Pomieszczenia przeznaczone do rehabilitacji leczniczej lokalizuje się w sposób zapewniający dostęp osobom z ograniczonym stopniem sprawności.